

30.10.2013

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

VM080:00/2013

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE ELINKEINOTULON JA YHTEISÖJEN VAROJENJAON VEROTUSTA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISESTA

Valtiovarainministeriö (VM) on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi elinkeinotulon ja yhteisöjen varojenjaon verotusta koskevien säännösten muuttamiseksi. VM ei ole pyytänyt lausuntoa Työeläkevakuuttajat TELA ry:ltä (Tela). Luonnoksessa esitetyllä muutoksella on kuitenkin vaikutuksia työeläkeyhtiöiden ja muiden yksityisalojen työeläkelaitosten talouteen ja toimintaan. Siksi lausumme asiasta ja pyydämme, että lausuntomme otetaan huomioon asian jatkovalmistelussa.

Yhteenveto

Emme pidä luonnoksessa ehdotettavaa veromuutosta työeläkelaitosten kannalta perusteltuna, koska se voi johtaa niiden tilanteiden lisääntymiseen, joissa työeläkelaitokset maksaisivat veroja sellaisesta verotettavasta tulosta, joka ei synny suoraan työeläkelaitoksen kirjanpidollisen (liiketoiminnallisen) tuloksen pohjalta vaan johtuu sen sijaan keskeisesti kirjanpito- ja verosäännösten keskenään erilaisista tilitapahtumiin liittyvistä jaksotusperiaatteista ja joka siten vaihtelee jossain määrin satunnaisesti esimerkiksi kalenterivuodesta tai eläkelaitoksesta toiseen.

Johdonmukaisesti määräytyvän työeläkelaitoksen kirjanpidolliseen tuloksen ja verotettavan tulon toteuttamiseksi olisikin tärkeää valmistella ja saattaa voimaan säädökset, joilla sijoitusten käypien arvojen käyttö työeläkelaitosten tilinpidossa mahdollistuisi käytännössä. Tämän lisäksi työeläkelaitosten verotukseen liittyviä kysymyksiä tulisi pohtia nykyistä enemmän työeläkevakuuttamisen kannalta olennaisen työeläkelaitos-eläkkeensaaja-ketjun näkökulmasta.

Mikäli luonnoksessa ehdotetun veromuutoksen valmistelua jatketaan, toivomme, että se tapahtuisi rakentavan vuoropuhelin merkeissä. Lisäksi toivomme, että VM pyytää kaikista työeläkelaitoksista koskevista verolainsäädännön muutosehdotuksista jatkossa lausunnon myös Telalta.

Yksityiskohtaisena lausuntonamme esitysluonnoksesta toteamme seuraavaa:

Yhdymme niihin näkökohtiin, joita Finanssialan Keskusliitto esittää lausunnossaan vakuutus toiminnan luonteesta, pitkäaikaisesta sijoittamisesta ja suomalaisiin osakkeisiin kohdistuvien sijoitusten merkityksestä. Nämä näkökohdat ovat keskeisiä myös työeläkevakuutusyhtiöiden ja muiden yksityisalojen työeläkelaitosten kannalta.

30.10.2013

Kiinnitämme huomiota siihen, että yksityisalojen lakisääteiset työeläkkeet rahoitetaan vakuutusmaksuilla ja sijoitusten tuotoilla. (Yrittäjien, maatalousyrittäjien ja merenkulkijoiden eläkkeissä on tämän lisäksi myös suoraa rahoitusta valtion talousarviosta.)

Mitä suuremmat tuotot työeläkesijoituksille saadaan, sitä alemmat ovat työeläkevakuutusmaksut tulevaisuudessa. Työeläkelaitokset eivät saa käyttää tulojaan muuhun kuin eläkkeiden maksamiseen. Ne siis pitävät sijoitusvaroja yksinomaan tulevien eläkkeiden rahoittamisen tarkoituksessa.

Yllä kuvatusta seuraa, että työeläkelaitosten sijoitustuloista kannettavat verot lankeavat viime kädessä kannettaviksi työeläkemaksujen korotuksina. Työeläkemaksuihin kohdistuu jo nyt mm. väestön ikääntymisestä ja elinajanodotteen pitenemisestä johtuvia nousupaineita. Työeläkemaksujen nousupaineita ei mielestämme pitäisi tarpeettomasti lisätä verolainsäädännön takia.

Työeläkelaitokset ja -maksut kansantalouden tilinpidossa

Kansainvälisen kansantalouden tilipitostandardin mukaan yksityistalouksienkin työeläkelaitokset luetaan Suomen kansantalouden tilinpidossa julkisyhteisöihin. Työeläkelaitosten talous ja sen muutokset vaikuttavat näin ollen muun muassa Euroopan unionissa sovittujen tai säädettyjen jäämä- ja velkakriteerien täyttämiseen.

Samankaltaista standardin takia työeläkevakuutusmaksut ovat kansantalouden tilinpidossa veroja, vaikka niistä ei tosielämässä säädetäkään verolain säätämisyjärjestyksessä ja vaikka ne eivät tuloudu valtion budjettiin. Todellisessa elämässä työeläkemaksut ovat pakollisia (veroluonteisia) maksuja, jotka tuloutuvat työeläkelaitoksiin ja jotka on tarkoitettu yksinomaan tulevien eläkkeiden rahoittamiseen. Kansantalouden tilinpidon (luonteeltaan toki tilastollisesta näkökulmasta katsottuna työeläkelaitosten verorasituksen lisääminen ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta eikä ainakaan ristiriidattomalta.

Työeläkelaitosten tilinpäätökset

Työeläkelaitosten tilinpäätökset perustuvat varojen kirjanpitoarvoihin. Kirjanpidollinen tulos on työeläkeyhtiöiden tapauksessa sama kuin takuu- tai osakepääomalle maksettu hallinnollisesti määrätty korko. Työeläkeyhtiön tulos täsmäytetään tähän arvoon varaustyyppisten vastuuerien avulla.

Verotuksessa tämä työeläkelaitoksen kirjanpidollinen tulos muunnetaan sen verotettavaksi tuloksi erilaisten kirjanpidolliseen tulokseen tehtävien tulojen ja menojen muutuskirjausten avulla. Yksi näistä muutuskirjauksista on se, että työeläkelaitoksen saamasta sijoitusosinkotulosta vähennetään 25 prosenttia. Nyt lausunnolla oleva luonnos poistaisi tämän vähennyksen. Osinkotulon nykyinen osittainen verovapaus aiheuttaa työeläkelaitoksille verotuksessa vahvistettavaa tappiota.

30.10.2013

Toisaalta eräät työeläkelaitosten menolajit jaksotetaan nykyainsäädännön mukaan kirjanpidossa ja verotussäännöksissä keskenään eri tavoin. Tästä aiheutuu työeläkelaitosten verotettavaan tuloon sellaisia plusmerkkisiä eriä, jotka eivät sisälly niiden kirjanpidollisesta tulokseen.

Seurauksena on se, että työeläkelaitosten verotettava tulo määrittyy keskeisesti kirjanpito- ja verosäännösten erilaisista tilitapahtumien jaksotusperiaatteista ja joka siten vaihtelee jossain määrin epäjohdonmukaisesti esimerkiksi kalenterivuodesta tai eläkelaitoksesta toiseen. Osinkoihin liittyvien veronhyvitysten käyttömahdollisuus loppuu vuoden 2014 jälkeen, millä seikalla on vaikutusta maksettaviksi tulevien verojen määrään tulevaisuudessa. Toiseksi EVL:n perusteella määräytyneiden verojen määrä lienee ollut vähäistä, vaikka vaihtelu työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustuotoista yhteensä maksamien tuloverojen kokonaismäärissä onkin suurta vaihtelua.

Vuosina 2000 - 2012 työeläkevakuutusyhtiöt ovat maksaneet sijoitustuotoistaan veroja yhteensä keskimäärin noin 24 miljoonaa euroa vuodessa. Suurimmat vuosisummat olivat 56 - 57 miljoonaa euroa vuosina 2000, 2001 ja 2004 ja pienimmät noin 3 miljoonaa vuonna 2005 ja noin 8 miljoonaa vuonna 2006.

Vuosina 2008 - 2012 työeläkevakuutusyhtiöt maksoivat sijoitustuotoistaan veroja yhteensä keskimäärin noin 14 miljoonaa euroa vuodessa ja vaihteluväli oli 12 - 18 miljoonaa euroa.

Edellä todetut verot ovat ainakin valtaosin ulkomaille sijoitustuotoista maksettuja lähdeveroja, joita veronsaajamaat eivät ole palauttaneet.

Kiinnitämme ministeriön huomion siihen, että työeläkelaitoksille saattaa jäädä veroja maksettaviksi jo nyt siitä huolimatta, että työeläkevakuutusyhtiöt voivat verotuksessaan vähentää EVL 8.1 § 10 kohdan mukaisesti *eläkesitoutumisista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat määrät*. Luonnoksessa ehdotettu osinkotulojen osittaisen verovapauden poistuminen ei näiltä osin ainakaan parantaisi tilannetta.

Työeläkelaitosten verotettavan tulon muodostumissääntö on varojen kirjanpitoarvoihin tehtävien lukuisten muutoskirjausten takia hyvin monimutkainen. Siksi emme osaa esittää tarkkaa arviota siitä, miten luonnoksessa esitetty sijoitusosinkojen täyteen veronalaisuuteen siirtyminen tarkkaan ottaen vaikuttaisi työeläkelaitosten maksettaviksi tuleviin veroihin erityisesti veronhyvitysten poistumisen jälkeen.

Verojen määrän lisääntyminen olisi kuitenkin varmuudella pois tulevien eläkkeiden rahoittamiseen tarkoitetuista varoista.

Painotamme sitä, että yksityisen sektorin työeläkelaitoksille syntyy siis kirjanpitoarvoihin tehtävien muutoskirjausten ja niissä käytettävien keskenään erilaisten jaksotussääntöjen takia verotettavaa tuloa toisinaan jo nyt siitä huolimatta, että ne voivat vähentää verotuksessaan EVL 8.1 § 10 kohdan mukaisesti eläkesitoutumisista johtuvan vastuun

30.10.2013

peittämiseen tarvittavat määrät. Luonnoksessa ehdotettu osinkotulojen osittaisen verovapauden poistaminen ei ainakaan vähentäisi tällaisten tilanteiden määrää tulevaisuudessa.

Kiinnitämme ministeriön huomiota siihen, että työeläkelaitosten verotettava tulos määräytyisi johdonmukaisesti, jos työeläkelaitoksia koskevia lakeja ja erityisesti elinkeinoverolakia muutettaisiin niin, että sijoitusten arvostaminen käypiin arvoihin olisi työeläkelaitoksille käytännössä mahdollista.

Onko tavoitteena ETT vai EET?

Lopuksi toteamme, että työeläkelaitosten sijoitustuottojen verottamiskysymysten arvioinnin tulisi liittyä yleisellä tasolla siihen, onko tavoitteena se, että Suomen lakisääteisiin eläkkeisiin liittyvä verotus perustuisi ETT- (ETT = exemption, taxation, taxation) vai EET-veromalliin (EET = exemption, exemption, taxation).

ETT-mallissa eläkevakuutusmaksut vähennetään maksajayrityksen tai henkilön tuloista, eläkesäästöjen pitoaikana niiden tuotot ovat veronalaisia ja eläkkeiden maksamiseen aikaan myös eläkkeet ovat veronalaisia. EET-malli poikkeaa ensin mainitusta siten, että eläkesäästöjen pitoaikana saadut tuotot ovat verovapaita.

Nyt lausunnolla olevassa luonnoksessa on pohdittu osingonmaksaja-osingonsaaja ketjun verotusta ja katsottu, että työeläkelaitosten muiden vähennysten (erityisesti edellä mainittu vakuutusmaksuvastuun lisäyksen vähentäminen) johdosta osinkoverotuksen kiristäminen aina 100 %:iin (nykyisen 75 %:n sijasta) olisi tarkoituksenmukaista. Luonnoksessa on jäänyt vähemmälle huomiolle suomalaisen työeläkevakuuttamisen kannalta huomattavasti olennaisempi työeläkelaitos-eläkkeensaaja-ketju. Siinä toteutuu tällä hetkellä ainakin teorian tasolla kahdenkertainen verotus.

Mielestämme työeläkelaitosten verotukseen ja sen muuttamiseen liittyviä kysymyksiä olisikin pysähdyttävä jatkossa arvioimaan myös tämän ketjun (työeläkelaitos-eläkkeensaaja) kannalta.

Muiden unionimaiden eläkerahastojen osinkotulojen verokohtelu

Kiinnitämme ministeriön huomiota myös siihen ristiriitaan, että luonnoksessa esitetään kiristystä suomalaisten työeläkerahastojen osinkojen verottamiseen samalla, kun Euroopan unionin tuomioistuin on hiljattain asettunut sille kannalle, että muiden unionin jäsenmaiden eläkerahastojen on saatava nostaa osinkonsa Suomesta verottomina ja myös siihen ristiriitaan, että ainakaan toistaiseksi kaikki unionin jäsenmaatkaan eivät ole palauttaneet suomalaisten eläkelaitosten saamista osingoista perimiään lähdeveroja.

Tuomioistuin siis päätti näin, vaikka osingoista 75 prosenttia on tällä hetkellä veronalaista tuloa suomalaisille työeläkelaitoksille. Arvostelematta tuomioistuimen ratkaisua on syytä todeta, että työeläkelaitosten ”verovapaudessa” (tuomioistuimen termein) ei ole kysymys osinkojen verovapaudesta sinänsä, vaan työeläkelaitosten vastuiden kasvusta, mikä taas on

30.10.2013

seurausta väestön ikärakenteen muutoksesta ja siitä, miten Suomen kansallinen sosiaaliturva ja sen rahoitus on järjestetty lakisääteisten eläkkeiden osalta.

TYÖELÄKEVAKUUTTAJAT TELA

Suvi-Anne Siimes
toimitusjohtaja

28.10.2013

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

VM080:00/2013

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE ELINKEINOTULON JA YHTEISÖJEN VAROJENJAON VEROTUSTA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISESTA

Valtiovarainministeriö (VM) on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi elinkeinotulon ja yhteisöjen varojenjaon verotusta koskevien säännösten muuttamiseksi. VM ei ole pyytänyt lausuntoa Työeläkevakuuttajat TELA ry:ltä (Tela). Luonnoksessa esitetyllä muutoksella on kuitenkin vaikutuksia työeläkeyhtiöiden ja muiden yksityisalojen työeläkelaitosten talouteen ja toimintaan. Siksi lausumme asiasta ja pyydämme, että lausuntomme otetaan huomioon asian jatkovalmistelussa.

Yhteenveto

Emme pidä luonnoksessa ehdotettavaa veromuutosta työeläkelaitosten kannalta perusteltuna, koska se voi johtaa niiden tilanteiden lisääntymiseen, joissa työeläkelaitokset maksaisivat veroja sellaisesta verotettavasta tulosta, joka ei synny suoraan työeläkelaitoksen kirjanpidollisen (liiketoiminnallisen) tuloksen pohjalta vaan johtuu sen sijaan keskeisesti kirjanpito- ja verosäännösten keskenään erilaisista tilitapahtumiin liittyvistä jaksotusperiaatteista ja joka siten vaihtelee jossain määrin satunnaisesti esimerkiksi kalenterivuodesta tai eläkelaitoksesta toiseen.

Johdonmukaisesti määräytyvän työeläkelaitoksen kirjanpidolliseen tuloksen ja verotettavan tulon toteuttamiseksi olisikin tärkeää valmistella ja saattaa voimaan säädökset, joilla sijoitusten käypien arvojen käyttö työeläkelaitosten tilinpidossa mahdollistuisi käytännössä. Tämän lisäksi työeläkelaitosten verotukseen liittyviä kysymyksiä tulisi pohtia nykyistä enemmän työeläkevakuuttamisen kannalta olennaisen työeläkelaitos-eläkkeensaaja-ketjun näkökulmasta.

Mikäli luonnoksessa ehdotetun veromuutoksen valmistelua jatketaan, toivomme, että se tapahtuisi rakentavan vuoropuhelin merkeissä. Lisäksi toivomme, että VM pyytää kaikista työeläkelaitoksia koskevista verolainsäädännön muutosehdotuksista jatkossa lausunnon myös Telalta.

Yksityiskohtaisena lausuntonamme esitysluonnoksesta toteamme seuraavaa:

Yhdymme niihin näkökohtiin, joita Finanssialan Keskusliitto esittää lausunnossaan vakuutus toiminnan luonteesta, pitkäaikaisesta sijoittamisesta ja suomalaisiin osakkeisiin kohdistuvien sijoitusten merkityksestä. Nämä näkökohdat ovat keskeisiä myös työeläkevakuutusyhtiöiden ja muiden yksityisalojen työeläkelaitosten kannalta.

28.10.2013

Kiinnitämme huomiota siihen, että yksityisalojen lakisääteiset työeläkkeet rahoitetaan vakuutusmaksuilla ja sijoitusten tuotoilla. (Yrittäjien, maatalousyrittäjien ja merenkulkijoiden eläkkeissä on tämän lisäksi myös suoraa rahoitusta valtion talousarviosta.)

Mitä suuremmat tuotot työeläkesijoituksille saadaan, sitä alemmat ovat työeläkevakuutusmaksut tulevaisuudessa. Työeläkelaitokset eivät saa käyttää tulojaan muuhun kuin eläkkeiden maksamiseen. Ne siis pitävät sijoitusvaroja yksinomaan tulevien eläkkeiden rahoittamisen tarkoituksessa.

Yllä kuvatusta seuraa, että työeläkelaitosten sijoitustuloista kannettavat verot lankeavat viime kädessä kannettaviksi työeläkemaksujen korotuksina. Työeläkemaksuihin kohdistuu jo nyt mm. väestön ikääntymisestä ja elinajanodotteen pitenemisestä johtuvia nousupaineita. Työeläkemaksujen nousupaineita ei mielestämme pitäisi tarpeettomasti lisätä verolainsäädännön takia.

Työeläkelaitokset ja -maksut kansantalouden tilinpidossa

Kansainvälisen kansantalouden tilipitostandardin mukaan yksityistalouksienkin työeläkelaitokset luetaan Suomen kansantalouden tilinpidossa julkisyhteisöihin. Työeläkelaitosten talous ja sen muutokset vaikuttavat näin ollen muun muassa Euroopan unionissa sovittujen tai säädettyjen jäämä- ja velkakriteerien täyttämiseen.

Samankaltaisen standardin takia työeläkevakuutusmaksut ovat kansantalouden tilinpidossa veroja, vaikka niistä ei tosielämässä säädetäkään verolain säätämisyjärjestyksessä ja vaikka ne eivät tuloudu valtion budjettiin. Todellisessa elämässä työeläkemaksut ovat pakollisia (veroluonteisia) maksuja, jotka tuloutuvat työeläkelaitoksiin ja jotka on tarkoitettu yksinomaan tulevien eläkkeiden rahoittamiseen. Kansantalouden tilinpidon (luonteeltaan toki tilastollisesta) näkökulmasta katsottuna työeläkelaitosten verorasituksen lisääminen ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta eikä ainakaan ristiriidattomalta.

Työeläkelaitosten tilinpäätökset

Työeläkelaitosten tilinpäätökset perustuvat varojen kirjanpitoarvoihin. Kirjanpidollinen tulos on työeläkeyhtiöiden tapauksessa sama kuin takuu- tai osakepääomalle maksettu hallinnollisesti määrätty korko. Työeläkeyhtiön tulos täsmäytetään tähän arvoon varaustyyppisten vastuuerien avulla.

Verotuksessa tämä työeläkelaitoksen kirjanpidollinen tulos muunnetaan sen verotettavaksi tuloksi erilaisten kirjanpidolliseen tulokseen tehtävien tulojen ja menojen muutokirjausten avulla. Yksi näistä muutokirjauksista on se, että työeläkelaitoksen saamasta sijoitusosinkotulosta vähennetään 25 prosenttia. Nyt lausunnolla oleva luonnos poistaisi tämän vähennyksen. Osinkotulon nykyinen osittainen verovapaus aiheuttaa työeläkelaitoksille verotuksessa vahvistettavaa tappiota.

28.10.2013

Toisaalta eräät työeläkelaitosten menolajit jaksotetaan nykyainsäädännön mukaan kirjanpidossa ja verotussäännöksissä keskenään eri tavoin. Tästä aiheutuu työeläkelaitosten verotettavaan tuloon sellaisia plusmerkkisiä eriä, jotka eivät sisälly niiden kirjanpidollisesta tulokseen.

Seurauksena on se, että työeläkelaitokset maksavat toisinaan veroja sellaisesta verotettavasta tulosta, jonka suuruus määrittyy keskeisesti kirjanpito- ja verosäännösten erilaisista tilitapahtumien jaksotusperiaatteista ja joka siten vaihtelee jossain määrin epä johdonmukaisesti esimerkiksi kalenterivuodesta tai eläkelaitoksesta toiseen. Vaihtelu vuodesta toiseen käy hyvin ilmi työeläkevakuutusyhtiöiden yhteensä maksamien tuloverojen kokonaismäärissä.

Vuosina 2000 - 2012 työeläkevakuutusyhtiöt ovat maksaneet tuloveroja yhteensä keskimäärin noin 24 miljoonaa euroa vuodessa. Suurimmat vuosisummat olivat 56 - 57 miljoonaa euroa vuosina 2000, 2001 ja 2004 ja pienimmät noin 3 miljoonaa vuonna 2005 ja noin 8 miljoonaa vuonna 2006.

Vuosina 2008 - 2012 työeläkevakuutusyhtiöt maksoivat tuloveroja yhteensä keskimäärin noin 14 miljoonaa euroa vuodessa ja vaihteluväli oli 12 - 18 miljoonaa euroa.

Kiinnitämme ministeriön huomion siihen, että työeläkelaitoksille on siis syntynyt verotettavaa tuloa useina eri vuosina jo nyt siitä huolimatta, että työeläkevakuutusyhtiöt voivat verotuksessaan vähentää EVL 8.1 § 10 kohdan mukaisesti *eläkesitoutumisista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat määrät*. Luonnoksessa ehdotettu osinkotulojen osittaisen verovapauden poistuminen ei näiltä osin ainakaan parantaisi tilannetta.

Työeläkelaitosten verotettavan tulon muodostumissääntö on varojen kirjanpitoarvoihin tehtävien lukuisten muutuskirjausten takia hyvin monimutkainen. Siksi emme osaa esittää tarkkaa arviota siitä, miten luonnoksessa esitetty sijoitusosinkojen täyteen veronalaisuuteen siirtyminen tarkkaan ottaen vaikuttaisi työeläkelaitosten maksettaviksi tuleviin veroihin.

Verojen määrän lisääntyminen olisi kuitenkin varmuudella pois tulevien eläkkeiden rahoittamiseen tarkoitetuista varoista.

Painotamme sitä, että yksityisen sektorin työeläkelaitoksille syntyy siis kirjanpitoarvoihin tehtävien muutuskirjausten ja niissä käytettävien keskenään erilaisten jaksotussääntöjen takia verotettavaa tuloa toisinaan jo nyt siitä huolimatta, että ne voivat vähentää verotuksessaan EVL 8.1 § 10 kohdan mukaisesti *eläkesitoutumisista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat määrät*. Luonnoksessa ehdotettu osinkotulojen osittaisen verovapauden poistaminen ei ainakaan vähentäisi tällaisten tilanteiden määrää tulevaisuudessa.

Kiinnitämme ministeriön huomiota siihen, että työeläkelaitosten verotettava tulos määräytyisi johdonmukaisesti, jos työeläkelaitoksia koskevia lakeja ja erityisesti elinkeinoverolakia muutettaisiin niin, että sijoitusten arvostaminen käypiin arvoihin olisi työeläkelaitoksille käytännössä mahdollista.

28.10.2013

Onko tavoitteena ETT vai EET?

Lopuksi toteamme, että työeläkelaitosten sijoitustuottojen verottamiskysymysten arvioinnin tulisi liittyä yleisellä tasolla siihen, onko tavoitteena se, että Suomen lakisääteisiin eläkkeisiin liittyvä verotus perustuisi ETT- (ETT = exemption, taxation, taxation) vai EET-veromalliin (EET = exemption, exemption, taxation).

ETT-mallissa eläkevakuutusmaksut vähennetään maksajayrityksen tai henkilön tuloista, eläkesäästöjen pitoaikana niiden tuotot ovat veronalaisia ja eläkkeiden maksamiseen aikaan myös eläkkeet ovat veronalaisia. EET-malli poikkeaa ensin mainitusta siten, että eläkesäästöjen pitoaikana saadut tuotot ovat verovapaita.

Nyt lausunnolla olevassa luonnoksessa on pohdittu osingonmaksaja-osingonsaaja ketjun verotusta ja katsottu, että työeläkelaitosten muiden vähennysten (erityisesti edellä mainittu vakuutusmaksuvastuun lisäyksen vähentäminen) johdosta osinkoverotuksen kiristäminen aina 100 %:iin (nykyisen 75 %:n sijasta) olisi tarkoituksenmukaista. Luonnoksessa on jäänyt vähemmälle huomiolle suomalaisen työeläkevakuuttamisen kannalta huomattavasti olennaisempi työeläkelaitos-eläkkeensaaja-ketju. Siinä toteutuu tällä hetkellä ainakin teorian tasolla kahdenkertainen verotus.

Mielestämme työeläkelaitosten verotukseen ja sen muuttamiseen liittyviä kysymyksiä olisi kin pysähdyttävä jatkossa arvioimaan myös tämän ketjun (työeläkelaitos-eläkkeensaaja) kannalta.

Muiden unionimaiden eläkerahastojen osinkotulojen verokohtelu

Kiinnitämme ministeriön huomiota myös siihen ristiriitaan, että luonnoksessa esitetään kiristystä suomalaisten työeläkerahastojen osinkojen verottamiseen samalla, kun Euroopan unionin tuomioistuin on hiljattain asettunut sille kannalla, että muiden unionin jäsenmaiden eläkerahastojen on saatava nostaa osinkonsa Suomesta verottomina.

Tuomioistuin siis päätti näin, vaikka osingoista 75 prosenttia on tällä hetkellä veronalaista tuloa suomalaisille työeläkelaitoksille. Arvostelematta tuomioistuimen ratkaisua on syytä todeta, että työeläkelaitosten ”verovapaudessa” (tuomioistuimen termein) ei ole kysymys osinkojen verovapaudesta sinänsä, vaan työeläkelaitosten vastuiden kasvusta, mikä taas on seurausta väestön ikärakenteen muutoksesta ja siitä, miten Suomen kansallinen sosiaaliturva ja sen rahoitus on järjestetty lakisääteisten eläkkeiden osalta.

TYÖELÄKEVAKUUTTAJAT TELA

Suvi-Anne Siimes
toimitusjohtaja